

การทดสอบพันธุ์มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ (F_๑ hybrid) ในแหล่งปลูกต่างๆ

Field evaluation on F_๑ hybrid papaya in various location

นางสาวรัชณี ศิริยาน^{๑/} นายธวัชชัย นิ่มกิ่งรัตน์^{๑/} นายสำเร็จ ช่างประเสริฐ^{๒/}
นายรักชัย คุรุบรรเจดจิต^{๓/} นางสาวสุภาวดี สมภาค^{๑/}

บทคัดย่อ

การทดสอบพันธุ์มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ ในแหล่งปลูกต่างๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบศักยภาพของพันธุ์มะละกอลูกผสมในแหล่งปลูกต่างๆ โดยทดสอบมะละกอลูกผสมจำนวน ๗ สายพันธุ์และพันธุ์แขกดำศรีสะเกษเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ วางแผนการทดลองแบบ RCB จำนวน ๓ ซ้ำ ดำเนินการใน ๓ สถานที่คือ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี และศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย ปลูกมะละกอ ๒ รุ่น ระหว่างปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ ผลการทดลองพบว่า มะละกอลูกผสมแต่ละสายพันธุ์มีการเจริญเติบโตในแต่ละแหล่งปลูกได้แตกต่างกัน การทดสอบในปี ๒๕๕๔-๒๕๕๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ พบว่า มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ มีน้ำหนักผลตั้งแต่ ๘๐๐-๑,๒๐๐ กรัม ความหนาเนื้อ ๒.๗-๓.๓ ซม. และ ค่า Total soluble solid (TSS) ๑๐.๗-๑๓.๖ % ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี พบว่า มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ มีน้ำหนักผลตั้งแต่ ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ กรัม ความหนาเนื้อ ๒.๕-๓.๓ ซม. และ ค่า TSS ๘.๕-๙.๘ % ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่า มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ มีน้ำหนักผลตั้งแต่ ๑,๕๐๐-๒,๔๐๐ กรัม ความหนาเนื้อ ๒.๗-๓.๓ ซม. การทดสอบในปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ พบว่า พันธุ์ที่ให้จำนวนผลต่อต้นมากที่สุดคือ SK๐๐๓ ให้ผลผลิต ๔๗ ผลต่อต้น ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี พบว่า มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ มีน้ำหนักผล ๑,๐๐๐-๑,๖๐๐ กรัม ความหนาเนื้อ ๒.๑-๓.๒ ซม. และ ค่า TSS ๙.๐-๑๒.๖ % ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย พบว่า มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ มีน้ำหนักผลตั้งแต่ ๘๐๐-๑,๒๐๐ กรัม ความหนาเนื้อ ๒.๕-๓.๑ ซม. และค่า TSS ๖.๐-๗.๔ %

^{๑/} ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

^{๒/} ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี

^{๓/} ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

Abstract

The objective of this study was to evaluate F_๑ hybrid papaya in various location. The experiment was conducted at three locations, Si Sa Ket Horticultural Research Center, Chantaburi Horticultural Research Center, and Sukhothai Horticultural Research Center. Seven F_๑ hybrid papaya and one commercial papaya were planted during ๒๐๑๑-๒๐๑๓. The experiment was designed in Randomized Complete Block Design with three replications. The result

demonstrated that growth, yield and fruit quality of F_2 hybrid were different among varieties. In ๒๐๑๑-๒๐๑๒, at Si Sa Ket Horticultural Research Center, The fruit weighed from ๘๐๐-๑,๒๐๐ gram, thickness of ๒.๗-๓.๓ cm with TSS of ๑๐.๗-๑๓.๖ %. Chantaburi Horticultural Research Center, the fruit weighed from ๑,๐๐๐-๑,๕๐๐ gram, thickness of ๒.๕-๓.๓ cm with TSS of ๘.๕-๙.๘ %. Sukhothai Horticultural Research Center, the fruit weighted from ๑,๕๐๐-๒,๔๐๐ gram, thickness of ๒.๗-๓.๓ cm. In ๒๐๑๒-๒๐๑๓, Si Sa Ket Horticultural Research Center, SK๐๐๓ showed a high fruits number per plant of ๔๗ fruits. Chantaburi Horticultural Research Center, the fruit weighed from ๑,๐๐๐-๑,๖๐๐ gram, thickness of ๒.๑-๓.๒ cm with TSS ๙.๐-๑๒.๖ %. Sukhothai Horticultural Research Center, the fruit weighed from ๘๐๐-๑,๒๐๐ gram, thickness of ๒.๕-๓.๑ cm with TSS ๖.๐-๗.๔ %.

คำนำ

มะละกอ (*Carica papaya*) เป็นพืชที่สามารถบริโภคได้ทั้งผลดิบและผลสุก โดยเฉพาะผลดิบเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค เพื่อทำส้มตำนอกจากนี้ผลสุกยังใช้บริโภคสดและมีความสำคัญต่ออุตสาหกรรม การแปรรูปหลายชนิด เช่น มะละกอในน้ำผลไม้ บรรจุถ้วย (fruit salad) แซลิม อบแห้ง และดองเค็ม เป็นต้น นอกจากนี้ปัญหาการเข้าทำลายของโรคจุดวงแหวนมะละกอแล้ว การปลูกมะละกอในปัจจุบันต้องพบกับปัญหาผลผลิตและคุณภาพต่ำ เนื่องจากมะละกอมีความแปรปรวนภายในสายพันธุ์สูง กรมวิชาการเกษตรได้ปรับปรุงพันธุ์มะละกอที่เหมาะสมสำหรับบริโภคสดและการแปรรูป ได้แก่ พันธุ์แขกดำศรีสะเกษ (เนื้อสีแดง) พันธุ์แขกดำท่าพระ (เนื้อสีเหลือง) (ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ, ๒๕๔๔) และ พันธุ์ขอนแก่น ๘๐ (วิไล, ๒๕๕๑) ซึ่งปลูกเป็นพันธุ์การค้าอย่างแพร่หลายแล้วในหลายพื้นที่ของประเทศ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้มีการรวบรวมและศึกษามะละกอพันธุ์แท้พันธุ์ต่างๆ เป็นพันธุ์มะละกอจากในประเทศ และต่างประเทศ ได้แก่ พันธุ์แขกดำดำเนิน, แขนกवल, ปากช่อง, สีทอง, Mexico Amerilla, Mexico Indonesia, มาเลย์, SEW, Maradol, Taiwan และ Carvite (อุทัยและคณะ, ๒๕๓๕) โดยได้ทำการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์และมีการปลูกทดสอบในศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ (สุวิทย์และอุดม, ๒๕๔๗) ในเบื้องต้นคัดได้ลูกผสมที่มีศักยภาพหรือมีลักษณะดีเด่น แต่เนื่องจากงานวิจัยไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้เมล็ดพันธุ์ลูกผสมสูญเสียความงอก ดังนั้นในปี ๒๕๕๔ จึงได้ผสมข้ามพันธุ์ระหว่างมะละกอพันธุ์แท้ เพื่อให้ได้มะละกอลูกผสม F_2 เพื่อใช้ทดสอบศักยภาพของสายพันธุ์ และเพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์มะละกอพันธุ์แท้พันธุ์ใหม่ เนื่องจากในประเทศมีตลาดการบริโภคอยู่หลากหลาย ดังนั้นเพื่อให้มะละกอลูกผสมที่ได้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ในทุกสภาพแวดล้อม และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศได้ ดังนั้นจึงต้องศึกษาการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของมะละกอในแหล่งปลูกต่างๆของประเทศไทย เพื่อทำการคัดเลือกมะละกอลูกผสมรุ่น F_2 ที่มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในแหล่งต่างๆ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภคต่อไป

วิธีดำเนินการ

- **อุปกรณ์** ได้แก่ มะละกอลูกผสมจำนวน ๗ สายพันธุ์ และพันธุ์เปรียบเทียบกับ (๑ สายพันธุ์) ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ๑๒-๒๔-๑๒ ๑๓-๑๓-๒๑ ปุ๋ยคอก ปูนขาว สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ป้ายแท็ก กระดาษคลุมดอก ฯลฯ

- วิธีการ

๑. วางแผนการทดลอง แบบ RCB มี ๓ ซ้ำๆ ละ ๖ ต้น ๘ กรรมวิธี กรรมวิธีประกอบด้วย มะละกอ ลูกผสมจำนวน ๗ สายพันธุ์ (กรรมวิธี) ได้แก่ SK๐๐๑ SK๐๐๒ SK๐๐๓ SK๐๐๔ SK๐๐๕ SK๐๐๖ SK๐๐๗ และ SK๐๐๘ (แขกดำศรีสะเกษ) เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

๒. เตรียมดินโดยการไถและตากดินไว้ ๑ เดือน ใส่ปุ๋ยมูลขาว อัตรา ๒๐๐ กก./ไร่ ใช้ระยะปลูก ๒ x ๒.๕ เมตร เตรียมดินผสมโดยใช้ดินร่วนผสมแกลบเผาและปุ๋ยคอก อัตรา ๓:๓:๑ คลุกเคล้าให้เข้ากัน เนื่องจากเมล็ดมะละกอลูกผสมมีจำกัด ดังนั้นจึงเพาะเมล็ด ๑ เมล็ดต่อ ๑ ถัง ใส่ดินผสมลงในถุงพลาสติกขนาด ๔x๖ นิ้วที่มีรูระบายน้ำ หยอดเมล็ดที่คลุกสารเคมีกำจัดเชื้อรา รดน้ำให้ชุ่ม เมื่อดันกล้าอายุ ๔๕-๖๐ วัน ย้ายปลูกลงแปลงโดยขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ เมตร ผสมดินปากหลุมกับปุ๋ยคอก ๓ กก. รองก้นหลุมด้วยหินฟอสเฟต ๑๕๐-๒๐๐ กรัม และ ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๐ กรัม/หลุม ย้ายต้นกล้าลงปลูก ปักไม้หลักค้ำยันป้องกันการล้ม ในระยะปลูกใหม่ๆ ควรให้น้ำทุกวัน ๓. การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ยอินทรีย์ ใส่ปีละ ๒ ครั้งหลังปลูก ๖ เดือน อัตรา ๕-๑๐ กก./ต้น และหลังปลูก ๑๒ เดือน อัตรา ๑๐-๑๕ กก./ต้น

ปุ๋ยเคมี อายุ ๑-๓ เดือน ใช้สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๕๐ กรัม/ต้น อายุ ๔-๖ เดือน ใช้สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๑๐๐ กรัม/ต้น (อาจสลับใส่กับปุ๋ยสูตร ๑๒-๒๔-๑๒) อายุ ๖-๑๒ เดือน ใช้สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๒๐๐ กรัม/ต้น อายุมากกว่า ๑๒ เดือน ใช้สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ และ ๑๓-๑๓-๒๑ อัตรา ๒๐๐ กรัม/ต้น ใส่สลับกันทุก ๒ เดือน

การบันทึกข้อมูล

- บันทึกการเจริญเติบโต วัดการเจริญเติบโต วัดความสูง เส้นผ่าศูนย์กลาง ทรงพุ่ม และเส้นรอบวงโคนต้น

- บันทึกข้อมูลผลผลิตและคุณภาพของผลมะละกอ ได้แก่ สีเนื้อ น้ำหนักผล จำนวนผล/ต้น น้ำหนักผล/ต้น เปอร์เซ็นต์ช่องว่าง เปอร์เซ็นต์น้ำตาล ความหนาของเนื้อ และความนิ่มของผู้บริโภค

- เวลาและสถานที่ เริ่มต้น ปี ๒๕๕๔ สิ้นสุด ปี ๒๕๕๖ รวม ๓ ปี

สถานที่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

ผลการทดลองและวิจารณ์

ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ในปี ๒๕๕๔ ได้ดำเนินการเพาะกล้ามะละกอลูกผสม ๗ พันธุ์ และ พันธุ์แขกดำศรีสะเกษ ซึ่งเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ เมื่อดันกล้าอายุ ๕๐ วัน ย้ายปลูกในแปลง เมื่อมะละกอออกดอกคัดต้นกระเทยไว้หลุมละ ๑ ต้น และวัดการเจริญเติบโตทุกเดือน เนื่องจากในเดือนกันยายน ๒๕๕๔ เกิดสภาวะฝนตกหนักและน้ำท่วมขังในแปลง โดยได้พยายามระบายน้ำออกจากแปลงมะละกอแล้ว แต่ไม่สามารถระบายออกได้หมด จึงทำให้ต้นมะละกอตายลงบางส่วนและการเก็บข้อมูลได้ไม่สมบูรณ์ ซึ่งผลพบว่าในด้านกรเจริญเติบโต พันธุ์ SK๐๐๗ มีการเจริญเติบโตในทุกด้านมากกว่าพันธุ์อื่นๆ โดยมีความสูง ๑๔๙.๕๐ ซม. และเส้นรอบวงโคนต้น ๒๙.๐๐ ซม. ส่วนพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตน้อยที่สุดในทุกด้าน คือ พันธุ์ SK๐๐๓ และมีความสูงถึงผลแรกต่ำสุดเท่ากับ ๖๓.๐๐ ซม. (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๔-๕๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษหลังปลูก ๘ เดือน

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.)*	เส้นผ่านศูนย์กลางพุ่ม (ซม.)	ความสูงถึงผลแรก (ซม.)	ความยาวใบ (ซม.)	ความกว้างใบ (ซม.)	ความยาวก้านใบ (ซม.)
--------	------------------	------------------------	-----------------------------	-----------------------	-----------------	-------------------	---------------------

SK001	๑๒๐.๐๐	๒๑.๒๕	๑๑๓.๗๕	๑๐๙.๓๐	๕๐.๘๘	๕๑.๘๘	๔๔.๐๖
SK002	๙๖.๐๐	๒๔.๐๐	๑๔๑.๕๐	๗๙.๕๐	๖๐.๑๓	๖๒.๕๐	๕๒.๗๕
SK003	๙๒.๐๐	๑๕.๐๐	๗๐.๐๐	๖๓.๐๐	๓๖.๒๕	๓๘.๐๐	๒๑.๒๕
SK00๔	๑๑๖.๒๕	๒๓.๗๕	๑๒๔.๘๘	๘๑.๗๕	๔๒.๑๓	๔๔.๕๖	๔๒.๗๕
SK00๕	๑๒๕.๖๗	๒๗.๐๐	๑๕๑.๕๐	๑๐๘.๓๓	๕๖.๓๓	๕๘.๑๗	๕๕.๒๕
SK00๖	๑๐๙.๕๐	๒๐.๕๐	๙๗.๒๕	๑๐๒.๐๐	๓๗.๘๘	๓๙.๖๓	๓๔.๘๘
SK00๗	๑๔๙.๕๐	๒๙.๐๐	๑๖๐.๕๐	๑๒๗.๕๐	๖๑.๕๐	๖๕.๗๕	๕๖.๒๕
SK00๘	๑๔๐.๓๓	๒๒.๗๕	๑๒๐.๙๒	๑๒๖.๒๕	๔๗.๒๕	๔๙.๕๐	๔๔.๗๙

เมื่อผลมะละกอสุกได้เก็บข้อมูลในด้านคุณภาพผลพบว่า เกือบทุกพันธุ์มีน้ำหนักผลมากกว่า ๑ กก. ยกเว้นพันธุ์ SK00๖ มีน้ำหนักผลน้อยที่สุดเท่ากับ ๘๒๙ กรัม ส่วนพันธุ์ SK00๕ มีน้ำหนักผลมากที่สุดเท่ากับ ๑,๘๘๕ กรัม มากกว่า SK00๘ ซึ่งเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ และ SK00๕ ยังเป็นพันธุ์ที่มีคุณภาพผลด้านอื่นๆ มากที่สุดด้วย เช่น มีความหนาเนื้อถึง ๓.๓๐ ซม. พันธุ์ที่มีความหนาเนื้อน้อยที่สุดคือ SK00๒ เท่ากับ ๒.๗๐ ซม. สำหรับสีเนื้อพบว่ามีตั้งแต่สีส้มเหลือง ส้ม และส้มแดง ส่วนพันธุ์ที่มีรสหวานมากที่สุดคือ SK00๖ และ SK00๔ โดยมี Total soluble solid (TSS) เท่ากับ ๑๓.๖๐ และ ๑๓.๒๐ % ตามลำดับ (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ คุณภาพผลสุกมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๔-๕๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ

พันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาว ผล (ซม.)	ความยาวก้าน ผล (ซม.)	ความกว้าง ผล (ซม.)	ความหนา เนื้อ (ซม.)	ช่องว่าง ผล (%)	สีเนื้อ	TSS (%)
SK00๑	๑,๐๘๔.๐๐	๒๖.๑๐	๒.๔๐	๗.๕๐	๒.๙๐	๑๕.๒๐	ส้ม	๑๒.๕๐

SK002	๑,๕๕๓.๐๐	๒๘.๒๐	๓.๑๐	๗.๗๐	๒.๗๐	๑๖.๓๐	สีม่วงแดง	๑๑.๘๐
SK00๔	๑,๑๙๗.๐๐	๒๖.๖๐	๒.๙๐	๘.๓๐	๒.๘๐	๑๒.๒๐	สีเหลือง	๑๓.๒๐
SK00๕	๑,๘๘๕.๐๐	๓๓.๐๐	๔.๓๐	๙.๔๐	๓.๓๐	๑๘.๖๐	สีส้ม	๑๐.๗๐
SK00๖	๘๒๙.๐๐	๒๒.๘๐	๓.๖๐	๖.๓๐	๓.๑๐	๑๗.๘๐	สีส้ม	๑๓.๖๐
SK00๗	๑,๗๒๙.๐๐	๓๓.๖๐	๖.๖๐	๘.๙๐	๒.๘๐	๑๖.๔๐	สีม่วงแดง	๑๑.๘๐
SK00๘	๑,๖๕๗.๐๐	๓๓.๑๐	๔.๗๐	๘.๘๐	๒.๙๐	๑๒.๓๐	สีม่วงแดง	๑๑.๓๐

ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ในปี ๒๕๕๔ เพาะกล้าและย้ายปลูกในแปลง ผลการทดลองพบว่า การวัดการเจริญเติบโตในลักษณะต่างๆของทุกพันธุ์ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ โดยพันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือ SK00๘ ซึ่งเป็นพันธุ์เปรียบเทียบกับ มีความสูง ๑๓๘.๑๗ ซม. รองลงมาคือ SK00๓ มีความสูง ๑๓๗.๓๔ ซม. แต่พันธุ์ที่มีลักษณะการเจริญเติบโตอื่นๆที่ดีที่สุด เช่น เส้นรอบวงโคนต้น ขนาดทรงพุ่ม คือ พันธุ์ SK00๔ ส่วนพันธุ์ที่มีความสูงน้อยที่สุดคือ SK00๒ พันธุ์ที่มีความสูงถึงผลแรกน้อยที่สุดคือ SK00๕ มีความสูงเพียง ๔๙.๔๖ ซม. (ตารางที่ ๓) ตารางที่ ๓ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๔-๕๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี หลังปลูก ๘ เดือน

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นรอบวง โคนต้น (ซม.)*	เส้นผ่าน ศูนย์กลาง พุ่ม (ซม.)	ความสูงถึง ผลแรก (ซม.)	ความยาว ใบ (ซม.)	ความ กว้างใบ (ซม.)	ความยาว ก้านใบ (ซม.)
SK00๑	๑๒๑.๐๐	๑๕.๘๑	๑๔๒.๗๘	๗๑.๓๓ ab	๓๖.๒๔ ab	๕๕.๗๐	๔๓.๓๑
SK00๒	๑๑๓.๓๓	๑๗.๓๑	๑๔๙.๗๒	๘๔.๔๑ ab	๔๑.๐๓ a	๖๐.๑๑	๔๙.๓๐
SK00๓	๑๔๐.๙๒	๑๙.๐๕	๑๔๗.๑๑	๘๑.๑๓ ab	๓๖.๔๖ ab	๕๓.๕๖	๔๗.๑๐
SK00๔	๑๒๙.๓๓	๑๙.๒๘	๑๕๗.๗๒	๘๖.๘๓ a	๓๙.๙๙ ab	๖๐.๔๖	๕๖.๒๖
SK00๕	๑๑๘.๓๑	๑๔.๖๓	๑๓๒.๒๒	๔๙.๔๖ b	๓๓.๔๗ ab	๕๐.๙๕	๔๒.๖๓
SK00๖	๑๑๗.๐๘	๑๘.๖๐	๑๕๐.๑๒	๖๕.๘๖ ab	๒๘.๖๓ b	๔๕.๔๗	๕๑.๓๑
SK00๗	๑๑๙.๐๙	๑๕.๒๕	๑๔๗.๑๒	๘๕.๒๔ ab	๓๙.๘๘ ab	๕๘.๒๑	๔๙.๕๔
SK00๘	๑๔๑.๘๖	๑๖.๑๗	๑๔๙.๑๗	๙๓.๖๗ a	๓๘.๗๕ ab	๕๙.๖๖	๔๙.๒๗
CV (%)	-	-	-	๑๔.๙๒	๑๑.๒๙	-	-

ด้านคุณภาพผลสามารถเก็บข้อมูลได้เพียง ๔ พันธุ์ เนื่องจากเกิดปัญหาการระบาดของโรคไวรัสจุดวงแหวน โดยทุกพันธุ์มีน้ำหนักผลมากกว่า ๑ กก. พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลมากที่สุดคือ SK00๒ มีน้ำหนักผล ๑,๕๗๐ กรัม

และมีความหนาแน่นมากที่สุด ๓.๒๘ ซม. พันธุ์ SK๐๐๘ มีน้ำหนักผลน้อยที่สุดแต่มีค่า TSS มากที่สุดเท่ากับ ๙.๘๐ % (ตารางที่ ๔) และเมื่อทดสอบความชอบของผู้บริโภคโดยการชิม ปรากฏว่า SK๐๐๒ เป็นที่นิยมของผู้บริโภคมากที่สุด เมื่อทดสอบคุณภาพของผลมะละกอดิบโดยการทำส้มตำ พบว่า ผู้บริโภคมีความชอบทั้งในด้านความกรอบของเส้นและความชอบเมื่อชิม (ส้มตำ) เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์ SK๐๐๘ (พันธุ์แขกดำศรีสะเกษ) พันธุ์ SK๐๐๒ เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคมากที่สุด ทั้งในด้าน สี กลิ่น ความหวาน รสชาติและคุณภาพเนื้อ

ตารางที่ ๔ คุณภาพผลสุกมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๔-๕๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี

พันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาว ผล(ซม.)	ความยาวก้าน ผล (ซม.)	ความกว้าง ผล (ซม.)	ความหนา เนื้อ (ซม.)	ช่องว่าง ผล (%)	สีเนื้อ	TSS (%)
SK๐๐๒	๑,๕๗๐.๐๐	๒๗.๗๐	๓.๓๒	๑๐.๐๘	๓.๒๘	๘.๓๑	ส้มแดง	๙.๒๐
SK๐๐๓	๑,๑๖๖.๐๐	๒๗.๙๓	๓.๓๑	๙.๗๘	๒.๗๕	๒๒.๕๘	ส้ม	๙.๕๐
SK๐๐๔	๑,๒๒๙.๗๙	๒๗.๐๘	๓.๓๕	๑๐.๒๓	๒.๕๑	๒๕.๔๕	ส้ม	๘.๕๐
SK๐๐๘	๑,๐๓๕.๐๐	๒๘.๕๐	๓.๓๙	๙.๐๕	๒.๖๑	๓๐.๘๖	ส้ม	๙.๘๐

ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย ในปี ๒๕๕๔ ผลการทดลองพบว่า ในด้านการเจริญเติบโต ความสูงและเส้นรอบวงโคนต้นของทุกพันธุ์มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยพันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือ SK๐๐๖ มีความสูง ๒๕๓.๕๗ ซม. พันธุ์ที่มีความสูงน้อยที่สุดคือ SK๐๐๕ แต่พันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตในด้านอื่นๆที่ดีที่สุดคือ SK๐๐๓ นอกจากนี้ยังมีความสูงถึงผลแรกต่ำที่สุดคือ ๓๑.๖๑ ซม. พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลผลิต/ต้นมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๕ และ SK๐๐๗ มีน้ำหนักเท่ากับ ๒๖.๖๖ กก. และ ๒๖.๐๐ กก. ตามลำดับ (ตารางที่ ๕)

ตารางที่ ๕ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๔-๕๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย หลังปลูก ๖ เดือน

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นรอบวง โคนต้น (ซม.)*	เส้นผ่าน ศูนย์กลาง พุ่ม (ซม.)	ความสูง ถึงผลแรก (ซม.)	ความยาว ใบ (ซม.)	ความ กว้างใบ (ซม.)	ความยาว ก้านใบ (ซม.)	น้ำหนัก ผล/ต้น (กก.)
SK001	144.72 bc	38.88 abc	166.67	44.05 c 40.47	48.33	66.33	69.67	22.91
SK002	176.88 c 209.12	36.31 bc	187.81	cd	52.83	68.20	71.00	20.60
SK003	abc	44.00 a	187.65	37.61 d 42.90	52.65	71.71	83.88	21.40
SK004	166.67 c	35.31 bc	117.50	cd 44.55	37.64	50.91	47.00	22.55
SK005	161.00 c	32.10 c	118.00	cd	31.78	37.00	26.50	26.66
SK006	253.57 a 225.88	42.57 ab	161.07	85.50 a	53.86	62.07	71.79	11.43
SK007	ab 216.43	45.18 a	169.71	63.33 b	52.21	74.64	73.50	26.00
SK008	abc	40.93 abc	170.71	65.00 b	55.85	67.69	71.92	12.01
CV (%)	9.62	7.50	-	7.21	-	-	-	-

ในด้านคุณภาพผลพบว่า ทุกพันธุ์มีน้ำหนักผลมากกว่า 1.2 กก. โดยพันธุ์ที่มีน้ำหนักผลมากที่สุดคือ SK008 มีน้ำหนักผลถึง 2,356.25 กรัมและมีความยาวผลมากที่สุดเท่ากับ 41.94 ซม. พันธุ์ที่มีน้ำหนักน้อยที่สุดคือ SK004 มีน้ำหนักผลเท่ากับ 1,284.00 กรัม ส่วนพันธุ์ SK003 มีความหนาเนื้อมากที่สุดเท่ากับ 3.37 ซม. รองลงมาคือ SK008 มีความหนาเนื้อเท่ากับ 3.11 ซม. (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 คุณภาพผลสุกมะละกอลูกผสม F₁ ปี ๕๔-๕๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

พันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาวผล (ซม.)	ความยาวก้าน ผล (ซม.)	ความกว้าง ผล (ซม.)	ความหนาเนื้อ (ซม.)
SK001	1,957.50	36.51	5.81	11.25	3.19
SK002	1,580.00	32.54	8.70	8.03	2.92
SK003	1,886.25	35.45	16.03	11.37	3.37
SK004	1,284.00	29.48	7.16	9.84	2.98
SK006	1,533.75	35.86	11.56	9.88	2.72
SK008	2,356.25	41.94	14.25	11.41	3.11

ในปี ๕๕-๕๖ ได้ทดสอบมะละกอลูกผสมใน ๓ สถานที่อีกครั้ง แต่เนื่องจากเมล็ดมะละกอลูกผสม F_๑ มีจำกัด ทำให้เมล็ดไม่เพียงพอที่จะใช้ทดสอบทั้ง ๓ สถานที่ ดังนั้นจึงต้องเปลี่ยนพันธุ์มะละกอลูกผสม F_๑ จำนวน ๓ กรรมวิธี ได้แก่ กรรมวิธีที่ ๒ เปลี่ยนเป็นพันธุ์ SK๐๐๙ กรรมวิธีที่ ๕ เปลี่ยนเป็นพันธุ์ SK๐๑๐ กรรมวิธีที่ ๗ เปลี่ยนเป็นพันธุ์ SK๐๑๑ โดยเปลี่ยนทั้ง ๓ สถานที่ และได้ส่งเมล็ดไปให้เพาะและปลูกตามแผนการทดลอง

ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ได้เพาะกล้าและปลูกแปลง จนกระทั่งมะละกอออกดอก คัดต้นกระเทย และวัดการเจริญเติบโต ผลพบว่า ทุกพันธุ์มีการเจริญเติบโตทุกลักษณะไม่มีความแตกต่างทางสถิติ พันธุ์ SK๐๑๐ มีความสูงของต้นและเส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้นมากที่สุดคือ ๑๙๕.๐๐ ซม. และ ๑๑.๓๒ ซม. ตามลำดับ รองลงมาคือ SK๐๐๙ มีความสูงของต้นเท่ากับ ๑๙๒.๙๘ ซม. พันธุ์ที่มีความสูงต้นน้อยที่สุดคือ SK๐๐๖ สำหรับจำนวนผลต่อต้นพบว่า SK๐๐๓ มีจำนวนผลต่อต้นมากที่สุดคือ ๔๖.๖๗ ผล เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์ SK๐๐๘ ซึ่งมีจำนวนผล ๑๙ ผล (ตารางที่ ๗) และเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ของจังหวัดศรีสะเกษ มีน้ำท่วมขังในศูนย์มากกว่า ๑ สัปดาห์ ทำให้ต้นมะละกอในแปลงซึ่งกำลังให้ผลผลิตตายลงทั้งหมด จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลคุณภาพผลได้

ตารางที่ ๗ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๕-๕๖ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษหลังปลูก ๖ เดือน

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นรอบวง โคนต้น (ซม.)*	เส้นผ่าน ศูนย์กลาง พุ่ม (ซม.)	ความยาว ใบ (ซม.)	ความ กว้างใบ (ซม.)	ความยาว ก้านใบ (ซม.)	จำนวนผล/ ต้น
SK๐๐๑	๑๖๘.๔๙	๑๐.๔๕	๑๙๘.๘๔	๗๒.๗๗	๗๔.๔๔	๘๔.๕๗	๔๖.๐๐ ab
SK๐๐๙	๑๙๒.๙๘	๙.๖๙	๒๐๘.๐๖	๖๕.๐๘	๖๕.๙๔	๗๙.๒๑	๓๘.๖๗ abc
SK๐๐๓	๑๔๘.๒๒	๑๐.๖๓	๑๓๐.๔๗	๖๗.๓๑	๖๙.๔๔	๗๙.๙๒	๔๖.๖๗ a
SK๐๐๔	๑๗๒.๙๒	๙.๖๒	๑๙๑.๖๗	๖๒.๔๓	๖๕.๔๙	๗๘.๔๔	๒๔.๓๓ cd
SK๐๑๐	๑๙๕.๐๐	๑๑.๓๒	๒๐๐.๗๕	๖๓.๕๖	๖๖.๐๓	๗๔.๐๔	๔๒.๓๓ ab
SK๐๐๖	๑๕๕.๑๑	๑๐.๓๒	๒๐๗.๖๗	๗๑.๘๐	๗๓.๔๑	๘๖.๓๘	๓๖.๐๐ abc
SK๐๑๑	๑๖๖.๓๓	๑๐.๙๕	๒๐๖.๘๓	๖๙.๘๗	๗๒.๗๐	๘๔.๑๐	๓๐.๐๐ bcd
SK๐๐๘	๑๙๑.๔๒	๑๐.๗๗	๒๐๐.๙๒	๖๖.๘๖	๖๘.๘๙	๗๕.๔๙	๑๙.๐๐ d
CV (%)	-	-	-	-	๕.๗๗	๙.๓๒	๑๙.๑๖

ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี เพาะกล้ามะละกอลูกผสมทุกพันธุ์ โดยเมล็ด SK๐๐๒ เพอร์เซ็นต์การงอกไม่ดี เมื่อเพาะเมล็ดใหม่อีกรอบ ต้นกล้าไม่สมบูรณ์และมีจำนวนไม่เพียงพอ จึงไม่ได้ย้ายปลูกแปลง แปลงต้นกล้าทั้งหมดปลูกแปลง หลังจากปลูกพันธุ์ SK๐๐๘ ได้เกิดโรคโคนเน่าและโรคจุดวงแหวน ทำให้เก็บข้อมูลไม่ได้ ผลการวัดการเจริญเติบโตพบว่า มะละกอพันธุ์ SK๐๐๓ มีความสูงของต้นมากที่สุดเท่ากับ ๑๘๖.๔๐ ซม. และมีการ

เจริญเติบโตลักษณะอื่นๆค่อนข้างดี และพันธุ์ SK๐๐๖ มีความสูงของต้นน้อยที่สุดเท่ากับ ๑๔๖.๗๐ ซม. (ตารางที่ ๘)

ตารางที่ ๘ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๕-๕๖ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี หลังปลูก ๗ เดือน

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นผ่านศูนย์กลางโคนต้น (ซม.)*	เส้นผ่านศูนย์กลางพุ่ม (ซม.)	ความยาวใบ (ซม.)	ความกว้างใบ (ซม.)	ความยาวก้านใบ (ซม.)
SK๐๐๑	๑๗๓.๖๐	๘.๑๕	๑๗๕.๖๐	๕๕.๒	๕๕.๒๐	๘๔.๕๗
SK๐๐๓	๑๘๖.๔๐	๗.๗๐	๑๘๖.๘๐	๕๗.๒๐	๖๑.๒๐	๕๗.๘๐
SK๐๐๔	๑๗๔.๓๐	๖.๕๐	๑๘๘.๙๐	๕๖.๔๐	๕๗.๓๐	๕๖.๗๐
SK๐๑๐	๑๕๒.๖๐	๕.๓๐	๑๕๘.๖๐	๓๑.๖๐	๓๒.๔๐	๒๘.๓๐
SK๐๐๖	๑๔๖.๗๐	๖.๕๐	๑๗๔.๓๐	๕๗.๔๐	๕๘.๓๐	๕๒.๓๐
SK๐๑๑	๑๕๒.๔๐	๔.๗๐	๑๔๖.๒๐	๓๑.๒๐	๓๒.๖๐	๒๘.๑๐

ในด้านคุณภาพผล พบว่าทุกพันธุ์มีน้ำหนักผลมากกว่า ๑ กก. และทุกพันธุ์มีเนื้อสีส้ม โดยพันธุ์ที่มีน้ำหนักผลมากที่สุดคือ SK๐๐๑ มีน้ำหนักผล ๑,๖๐๐.๐๐ กรัม พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลน้อยที่สุดคือ SK๐๑๑ มีน้ำหนัก ๑,๐๐๐.๐๐ กรัม พันธุ์ที่มีเนื้อหนาที่สุดคือ SK๐๐๖ เท่ากับ ๓.๒๐ ซม. ขณะที่ SK๐๐๑ มีความหนาเนื้อน้อยที่สุดเท่ากับ ๒.๑๒ ซม. ส่วนพันธุ์ SK๐๐๖ มีค่า TSS มากที่สุดคือ ๑๐.๘๐ % (ตารางที่ ๙)

ตารางที่ ๙ คุณภาพผลสุกมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๕-๕๖ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี

พันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาวผล (ซม.)	ความยาวก้านผล (ซม.)	ความกว้างผล (ซม.)	ความหนาเนื้อ (ซม.)	ช่องว่างผล (%)	สีเนื้อ	TSS (%)
SK๐๐๑	๑,๖๐๐.๐๐	๒๒.๕๐	๓.๑๐	๑๐.๑๐	๒.๑๒	๒๘.๕๗	ส้ม	๑๐.๘๐
SK๐๐๓	๑,๑๗๐.๐๐	๒๕.๓๙	๒.๔๓	๙.๖๕	๒.๘๖	๖.๘๒	ส้ม	๙.๓๐
SK๐๐๔	๑,๔๒๔.๕๐	๓๖.๓๒	๓.๓๑	๙.๑๙	๒.๕๘	๑๓.๓๕	ส้ม	๙.๐๐
SK๐๑๐	๑,๑๔๐.๐๐	๔๔.๗๕	๒.๕๐	๗.๒๐	๒.๒๕	๕.๗๓	ส้ม	๙.๐๐
SK๐๐๖	๑,๐๗๕.๐๐	๒๐.๐๐	๔.๐๗	๑๐.๒๕	๓.๒๐	๑๕.๐๙	ส้ม	๑๒.๖๐
SK๐๑๑	๑,๐๐๐.๐๐	๓๔.๕๐	๓.๐๐	๘.๐๐	๒.๗๐	๕.๘๘	ส้ม	๙.๐๐

ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย โดยทำการเพาะกล้าและปลูกตามแผนการทดลอง เมื่อวัดการเจริญเติบโตของมะละกอทุกพันธุ์พบว่า ทุกลักษณะที่วัดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยในด้านความสูง พันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือ SK๐๐๔ พันธุ์ที่มีเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือ SK๐๐๓ และพันธุ์ที่มีความสูง เส้นรอบวง

และเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มน้อยที่สุดคือ SK๐๑๐ พันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มมากที่สุดคือ SK๐๐๔ และ SK๐๐๖ (ตารางที่ ๑๐)

ตารางที่ ๑๐ การเจริญเติบโตของมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๕-๕๖ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย หลังปลูก ๖ เดือน

พันธุ์	ความสูงต้น (ซม.)	เส้นรอบวงโคนต้น (ซม.)*	เส้นผ่านศูนย์กลางพุ่ม (ซม.)
SK๐๐๑	๑๗๘.๖๙ abc	๓๓.๑๕ abc	๑๕๖.๖๑ a
SK๐๐๙	๑๘๑.๒๕ abc	๒๘.๕๕ bc	๑๔๘.๑๓ ab
SK๐๐๓	๑๗๐.๖๓ bc	๓๕.๕๘ ab	๑๕๕.๗๗ a
SK๐๐๔	๒๑๒.๕๗ a	๓๓.๑๗ abc	๑๖๗.๒๒ a
SK๐๑๐	๑๕๘.๕๔ c	๒๔.๕๖ c	๑๒๒.๐๙ b
SK๐๐๖	๒๐๒.๒๙ ab	๔๐.๔๓ a	๑๖๗.๗๑ a
SK๐๑๑	๑๗๗.๕๐ bc	๓๐.๓๑ bc	๑๕๘.๓๓ a
SK๐๐๘	๑๘๕.๔๒ abc	๓๒.๖๗ abc	๑๔๔.๗๙ ab
CV (%)	๗.๖๑	๑๑.๗๖	๗.๕๓

ในด้านคุณภาพผลพบว่า มะละกอมีน้ำหนักผลตั้งแต่ ๘๐๐-๑,๒๐๐ กรัม โดยมะละกอที่มีน้ำหนักผลมากที่สุดคือ SK๐๐๔ โดยมีน้ำหนัก ๑,๑๗๐.๐๐ กรัม และพันธุ์ที่มีน้ำหนักผลน้อยที่สุดคือ SK๐๐๓ มีน้ำหนักผลเท่ากับ ๘๑๐.๐๐ กรัม นอกจากนี้ SK๐๐๔ ยังมีความยาวผลและความหนาเนื้อมากที่สุดด้วย โดยมีผลยาวและความหนาเนื้อเท่ากับ ๓๒ ซม. และ ๒.๙๒ ซม. ตามลำดับ พันธุ์ SK๐๐๑ มีค่า TSS มากที่สุดเท่ากับ ๗.๔๑ % (ตารางที่ ๑๑)

ตารางที่ ๑๑ คุณภาพผลสุกมะละกอลูกผสม F_๑ ปี ๕๕-๕๖ ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย

พันธุ์	น้ำหนักผล (กรัม)	ความยาวผล (ซม.)	ความยาวก้าน ผล (ซม.)	ความกว้าง ผล (ซม.)	ความหนา เนื้อ (ซม.)	สีเนื้อ	TSS (%)
SK๐๐๑	๑,๑๒๐.๐๐	๓๐.๐๐	๗.๗๐	๙.๒๐	๒.๕๔	ส้มแดง	๗.๔๑
SK๐๐๙	๙๙๕.๐๐	๒๕.๐๐	๗.๖๐	๑๐.๔๐	๒.๕๐	ส้มแดง	๕.๕๐
SK๐๐๓	๘๑๐.๐๐	๒๓.๐๐	๙.๒๐	๑๐.๓๐	๒.๕๕	ส้มแดง	๖.๔๔
SK๐๐๔	๑,๑๗๐.๐๐	๓๒.๐๐	๑๑.๑๐	๑๐.๑๐	๒.๙๒	ส้มแดง	๖.๘๖
SK๐๐๖	๑,๐๕๐.๐๐	๒๔.๐๐	๑๓.๕๐	๑๐.๖๐	๓.๑๑	ส้มแดง	๕.๘๕
SK๐๑๑	๑,๐๒๐.๐๐	๓๐.๐๐	๑๒.๕๐	๙.๑๐	๒.๖๐	ส้มแดง	๖.๐๐
SK๐๐๘	๙๗๐.๐๐	๒๕.๐๐	๑๔.๓๐	๑๐.๗๐	๒.๖๕	ส้ม	๕.๑๖

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การทดสอบพันธุ์มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ (F_๑) ใน ๓ สถานที่ โดยแบ่งผลการทดลองออกเป็น ๒ ชุด คือ ชุดที่ ๑ ในปี ๕๔-๕๕ ทดสอบที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ผลการทดลองพบว่า พันธุ์ที่มีความสูง เส้นรอบวงโคนต้นและเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๗ ในด้านคุณภาพผลพบว่า พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลและความหนาเนื้อมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๕ ส่วนพันธุ์ที่มีค่า TSS มากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๖ และ SK๐๐๔ การทดสอบที่ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ผลการทดลองพบว่า พันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๕ พันธุ์ที่มีเส้นรอบวงโคนต้นและเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๔ ด้านคุณภาพผลพบว่า พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลและความหนาเนื้อมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๒ ส่วนพันธุ์ที่มีค่า TSS มากที่สุดคือ SK๐๐๘ ซึ่งเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ การทดสอบที่ศูนย์วิจัยพืชสวนสุโขทัย ผลการทดลองพบว่า พันธุ์ SK๐๐๖ เป็นพันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุด พันธุ์ที่มีเส้นรอบวงโคนต้นและเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๓ ในด้านคุณภาพผลพบว่า พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลมากที่สุดคือ SK๐๐๘ และความหนาเนื้อมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๓

ชุดที่ ๒ ในปี ๕๕-๕๖ ทดสอบที่ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ผลการทดลองพบว่าพันธุ์ที่มีความสูงและเส้นรอบ

วงโคนต้นมากที่สุดคือ SK๐๑๐ พันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๙ ในด้านคุณภาพผลเนื่องจากน้ำท่วมศูนย์ฯ ต้นมะละกอตายหมดทำให้เก็บข้อมูลไม่ได้ การทดสอบที่ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ผลการทดลองพบว่า พันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๓ พันธุ์ที่มีเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๑ และพันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๔ ด้านคุณภาพผลพบว่า พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลและความหนาเนื้อมากที่สุดคือ พันธุ์ SK๐๐๑ ส่วนพันธุ์ที่มีค่า TSS มากที่สุดคือ SK๐๐๖ การทดสอบที่ศูนย์วิจัยพืช

สวนสุโขทัย ผลการทดลองพบว่า พันธุ์ SK00๔ เป็นพันธุ์ที่มีความสูงมากที่สุด พันธุ์ที่มีเส้นรอบวงโคนต้นมากที่สุดคือ SK00๓ และพันธุ์ที่มีเส้นผ่านศูนย์กลางทรงพุ่มมากที่สุดคือ พันธุ์ SK00๔ และ SK00๖ ในด้านคุณภาพผลพบว่า พันธุ์ที่มีน้ำหนักผลและความหนาเนื้อมากที่สุดคือ พันธุ์ SK00๔ ส่วนพันธุ์ที่มีค่า TSS มากที่สุดคือ พันธุ์ SK00๑

ผลการทดสอบพันธุ์มะละกอลูกผสมรุ่นที่ ๑ จะเห็นว่า พันธุ์มะละกอลูกผสมแต่ละพันธุ์มีการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในแต่ละแหล่งปลูกได้แตกต่างกัน และมะละกอพันธุ์เดียวกันยังมีการตอบสนองในแต่ละสถานที่แตกต่างกัน เห็นได้ว่าการเจริญเติบโตและคุณภาพผลของมะละกอพันธุ์เดียวกันมีความแตกต่างกันในแต่ละสถานที่ นอกจากนี้การจัดการยังมีผลต่อคุณภาพผลมะละกอด้วย ดังนั้น การคัดเลือกพันธุ์มะละกอที่สามารถตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้ จึงควรได้รับการพิจารณา

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์มะละกอต่อไป

คำชี้แจง เนื่องจากการผลิตเมล็ดพันธุ์มะละกอลูกผสม F_๑ ต้องใช้ความชำนาญในการผลิต และมะละกอติดเมล็ดค่อนข้างน้อย ดังนั้น เมล็ดมะละกอที่ใช้ในการทดลองค่อนข้างมีจำกัด เมื่อนำเมล็ดไปทดสอบในพื้นที่ต่างๆ เมื่อเกิดปัญหาเมล็ดสูญเสียความงอกหรือความเสียหายอื่นๆ ทำให้ไม่สามารถหาเมล็ดทดแทนได้ นอกจากนี้ในการดำเนินการทดลองยังประสบปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ทำให้การเก็บข้อมูลไม่สมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- วิไล ปราสาทศรี. ๒๕๕๑. มะละกอผลเล็ก “ขอนแก่น ๘๐”. จดหมายข่าว ผลิตไป กรมวิชาการเกษตร ๑๑: ๒-๖.
- ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ. ๒๕๔๓. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “เกษตรกรที่เหมาะสมในการปลูกมะละกอ” ระหว่างวันที่ ๑๗-๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๓ ณ โรงแรมเจริญธานีปรีนเซส ขอนแก่น.
- สุวิทย์ ชัยเกียรติยศ และ อุดม คำชา. ๒๕๔๖. การผสมและคัดเลือกพันธุ์มะละกอเพื่อบริโภคสุก. รายงานผลงานวิจัยประจำปี ๒๕๔๖-๔๗ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร.
- อุทัย นพคุณวงศ์ สกล พรหมพันธุ์ รักชัย คุรุบรรเจิดจิต ประเสริฐ อนุพันธ์ และ สุวิทย์ ชัยเกียรติยศ. ๒๕๓๕. การรวบรวมพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์มะละกอลูกผสม. รายงานผลงานวิจัยประจำปี ๒๕๓๕ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร.